

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0825U000697

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 28-02-2025

Статус: Запланована

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Курбаль-Грановська Ольга Олегівна

2. Kurbal-Granovska Olga

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 035

Назва наукової спеціальності: Філологія

Галузь / галузі знань: гуманітарні науки

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Філологія у вимірах сьогодення: мовознавство, літературознавство, перекладознавство

Дата захисту: 06-09-2023

Спеціальність за освітою: Переклад

Місце роботи здобувача:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): PhD 1881

Повне найменування юридичної особи: Київський національний лінгвістичний університет

Код за ЄДРПОУ: 02125289

Місцезнаходження: вул. Велика Васильківська, буд. 73, Київ, 03680, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Київський національний лінгвістичний університет

Код за ЄДРПОУ: 02125289

Місцезнаходження: вул. Велика Васильківська, буд. 73, Київ, 03680, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 16.20

Тема дисертації:

1. Ізоморфізм і аломорфізм фахової мови гомеопатії (на матеріалі англійської, іспанської, німецької та української мов).
2. Isomorphism and allomorphism of the special language of homeopathy (in the English, Spanish, German and Ukrainian lexicons).

Реферат:

1. У дисертації запропоновано визначення фахової мови гомеопатії як складноструктурованої сукупності синтетичних і аналітичних мовних засобів, що утворюють таксономічні, парадигматичні і синтагматичні відношення та використовуються для поняттєвого визначення засад, принципів і основних понять, що асоціюються з гомеопатичною терапією з метою трансляції фахової інформації для фахівців і пацієнтів. На основі дефініційного і компонентного аналізу виявлено одиниці дослідження, що становлять комплексний tertium comparationis зіставного аналізу фахових мов гомеопатії досліджуваними мовами, який включає: компонентний склад значень порівнювальних лексем, прості, складні і комбіновані терміносполучення на позначення гомеопатичного або медичного поняття, словотвірний тип, критерій ономасіологічної структури. Встановлено ізоморфізм ФМГ мовами зіставлення за джерелами походження від запозичених латинських та грецьких термінів, префіксоїдів і суфіксоїдів; переважання морфологічного способу у творенні

ФМГ з використанням запозичених афіксів із усталеними значеннями; а також абрєвіації і кліппінгу. Спільним для аналітичних найменувань гомеопатичних понять є переважання двокомпонентних сполук, субстантивних за морфологічним вираженням головного слова і атрибутивних за типом семантико-синтаксичних зв'язків. Ізоморфним для композитного утворення ФМГ мовами зіставлення є поширеність двох запозичених твірних основ і гібридних композитів, що поєднують експоненти національних мов та запозичений компонент. Ідентифіковані аломорфні когнітивні метафори ФМГ досліджуваними мовами, що зумовлено відмінностями в номінативних моделях, співвідносних ментальних просторах і промінантних ознаках, які покладені в основу метафоричних номінацій. Аломорфізм у типах і механізмах метафоричного кодування понять у ФМГ різними мовами свідчить про соціокультурні відмінності в менталітеті націй. У метафоричних номінаціях на позначення гомеопатичної сировини рослинного походження, що є аломорфними у мовах зіставлення, окрім денотативного значення, наявні додаткові семантичні відтінки, що накладені на основне значення і формують його конотативний, етноспецифічний складник, що корелює з образом компонентом і вказує на шляхи концептуалізації знань про рослини різними етносами залежно від їхнього світогляду.

2. The thesis introduces the definition of the special language of homeopathy (SLH) as a complex structured set of concepts, associated with homeopathic treatment – for the purpose of conveying professional information to specialists and patients. Based on the definitional and componential analysis, the study has identified research units that constitute the tertium comparationis in the comparative analysis in the languages under consideration, which includes: the component composition of the meanings of the compared lexemes, simple, complex, and combined terms to denote a homeopathic or medical concept, type of word formation and criterion of onomasiological structure. It is established that the compared languages are isomorphic in origins of SLH from Latin and Greek terms, prefixoids and suffixoids, in the predominance of the morphological method in the creation of SLH with the use of borrowed affixes with fixed meanings as well as in the use of abbreviations and clipping. Common to the analytical names of homeopathic concepts is the predominance of two-component compounds, which are substantive by the morphological expression of the main word and attributive by the type of semantic-syntactic connections. The prevalence of two borrowed stems and hybrid composites combining exponents of national languages and a borrowed component is isomorphic in the compared languages for the composite formation of SLH. The study has revealed isomorphic sources or input donor spaces of metaphors to designate homeopathic raw materials and diseases associated with homeopathic treatment. Isomorphism testifies to the commonality of conceptualization of primary products and illnesses by the speakers in the compared languages and results in the prevalence of botanical, anthropomorphic, zoomorphic, technical, architectural, and household metaphors in their SLH. The difference of metaphors for the designation of the same homeopathic raw material, based on the partial or complete allomorphy of the components of nominative models, mental spaces and underlying prominent features, indicates sociocultural and cross-cultural differences in the processes of metaphorical nomination in the compared languages. In metaphorical nominations referring to homeopathic plant-based raw materials, which are allophonic in comparative languages, besides denotative meaning, additional semantic nuances exist that overlay the basic meaning and form its connotative, ethnospecific component correlating with the figurative element and indicating the ways of conceptualizing knowledge about plants by different ethnic groups based on their worldview.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Не застосовується

Підсумки дослідження: Теоретичне узагальнення і вирішення важливої наукової проблеми

Публікації:

- Olha Kurbal-Hranovska, Nataliia Kravchenko, and Nataliia Yemets (2022). Metaphorical Folk Names of English and Ukrainian Homeopathic Plants: Comparative Analysis in Cognitive and Linguocultural Framework. *Theory and Practice in Language Studies*, 12 (2), 367–374. DOI: <https://doi.org/10.17507/tpls.1202.20>
- Курбаль-Грановська О.О. (2021). Термінологічні композити на позначення хвороб українською, англійською та німецькою мовами: зіставний аспект. *Науковий вісник міжнародного гуманітарного університету. Серія: філологія Grail of Science*, 2021, 1 (49), 102–105. DOI: <https://doi.org/10.32841/2409-1154.2021.49-1.25>
- Курбаль-Грановська О.О. (2021). Метафорична термінологія на позначення гомеопатичної сировини: зіставний і перекладацький аспект (на матеріалі української і англійської мов). *Науковий журнал «Міжнародний філологічний часопис»*, 12 (3), 57–61. DOI: <http://dx.doi.org/10.31548/philolog2021.03.057>

Наукова (науково-технічна) продукція: методи, теорії, гіпотези

Соціально-економічна спрямованість: комплексна методика дослідження термінологічного поля гомеопатії

Охоронні документи на ОПВ:

Наукові відкриття

стратифікація ізоморфних і аломорфних ознак у творенні гомеопатичних назв у чотирьох мовах

Впровадження результатів дисертації: Планується до впровадження

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Кравченко Наталія Кимівна
2. Natalia K. Kravchenko

Кваліфікація: д.філол.н., професор, 10.02.15

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-9839-6629

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Київський національний лінгвістичний університет

Код за ЄДРПОУ: 02125289

Місцезнаходження: вул. Велика Васильківська, буд. 73, Київ, 03680, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Грибіник Юлія Ізидорівна
2. Yulia I. Grybinyk

Кваліфікація: к. філол. н., доц., 10.02.04**Ідентифікатор ORCID ID:** 0000-0002-5461-5540**Додаткова інформація:****Повне найменування юридичної особи:** Івано-Франківський національний технічний університет нафти і газу**Код за ЄДРПОУ:** 02070855**Місцезнаходження:** вул. Карпатська, буд. 15, Івано-Франківськ, 76019, Україна**Форма власності:** Державна**Сфера управління:** Міністерство освіти і науки України**Ідентифікатор ROR:****Власне Прізвище Ім'я По-батькові:**

1. Заліпська Ірина Ярославівна
2. Iryna J. Zalipska

Кваліфікація: к. філол. н., доц., 10.02.01**Ідентифікатор ORCID ID:** 0000-0002-3651-3081**Додаткова інформація:****Повне найменування юридичної особи:** Тернопільський національний медичний університет імені І. Я. Горбачевського Міністерства охорони здоров'я України**Код за ЄДРПОУ:** 02010830**Місцезнаходження:** Майдан Волі, буд. 1, Тернопіль, Тернопільський р-н., 46001, Україна**Форма власності:** Державна**Сфера управління:** Міністерство охорони здоров'я України**Ідентифікатор ROR:****Власне Прізвище Ім'я По-батькові:**

1. Карачун Юлія Геннадіївна
2. Yuliia Karachun

Кваліфікація: к. філол. н., доцент, 10.02.04**Ідентифікатор ORCID ID:** 0000-0002-5171-8704**Додаткова інформація:****Повне найменування юридичної особи:** Національний технічний університет України "Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського"

Код за ЄДРПОУ: 02070921

Місцезнаходження: проспект Берестейський, буд. 37, Київ, 03056, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Бобчинець Любов Іванівна

2. Lyubov I. Bobchynets

Кваліфікація: к. філол. н., 10.02.05

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-8326-1948

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Київський національний лінгвістичний університет

Код за ЄДРПОУ: 02125289

Місцезнаходження: вул. Велика Васильківська, буд. 73, Київ, 03680, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Баган Мирослава Петрівна

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Баган Мирослава Петрівна

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Стефанова Наталія Олександрівна

Реєстратор

УкрІНТЕІ

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Тетяна Анатоліївна